

קונטרס

דפי עזר

ללימוד שו"ע עם משנה ברורה לפי סדר הלוח "הלכתא דיומא"

מחזור שינתיים

חלק ב'

כולל בתוכו:

דפי חזרה

דפי ציורים וטבלאות

דפי סיכום

עקב תשע"א לפ"ק

יוצא לאור ע"י
מפעל הלכתא דיומא

היאך עושיני הזמנה?

כיצד הוא הזימון אומר זה וזה אני נוטל למחר ואין צריך לנענעם, ואפילו בעומד מרחוק ובראית עינו בורר איזה מהם סגן, ולא דוק בשבורר בפיו ה"ה בשמסכים בלבבו סגן, ומ"מ צריך שיסמן בדעתו או יטבע עיניו בטביעת עין גמור שלא יחליף למחר באחרת. אבל באומר מכאן אני נוטל למחר לא סגן, ול"ד ביונים הדין כן אלא ה"ה בכל מוקצה דבע"ח, כגון תרנגולת העומדת לגדל ביצים למאן דאית ליה מוקצה ביו"ט, ובשום בע"ח לא סגי במכאן וכו', ואפילו אם ירצה אח"כ ליקח מן הבא בידו ג"כ אסור, אמנם אם מזמין עוף פלוני בפירושו אפילו לא משמשו ולא מחזיו כלל מותר.

אי"צ כל השובך היאך מזמין?

אם זימן כל השובך ואינו צריך אלא לזוג אינו מועיל, וה"ה לזימן זוג וא"צ אלא לאחד מהם. ואם הוא אפשר שיצטרך כל השובך יכול להזמין כל השובך ולמחר נוטל מה שצריך, ומותר לו אפילו לטלטל ולהניח שכולם מזומנים הם.

זימן שנים ומצא ג' האם מהני ההזמנה?

זימן שנים ומצא ג' אסורין אא"כ מכירן, וכ"ז בהניחן קשורים או מותרין ומצא גם השלישי קשור או מותר, הא אם הניחן קשורין ומצאן כמו שהניחן רק מצא אצלן שלישי אינו מקושר אין לאסור השנים. ואם זימן שנים מקושרים ומצא אח"כ שלשה מקושרים מותר, אכן בפר"ח אסור, וכן בהמד משה כתב ג"כ שאין לסמוך ע"ז לדנא. ואין האחד אסור כולם רק באם היו כולם לפנינו, הא אם נאכל אחד מהם או נפל לים שכבר אינו בעולם מותרים השאר.

זימן שחורים ולבנים ומצאן שלא במקומן האם מהני?

אם זימן שחורים ולבנים בקינים המובדלים במחיצה ומצא שחורים במקום לבנים ולבנים במקום שחורים אסורין אא"כ מכירין, אבל זימן שחורים ולבנים בקן אחד ומצאן שלא במקומן מותרין דהני ודאי איתהפוכי איתהפך, ובמשכח להו בדוכתייהו שהניחם אע"פ שיש עוד הרבה לבנים בשובך או שחורים שלא הזמין לא חיישינן שמא איתהפוכי איתהפך, וצ"ע אם דוקא כשהם בתוך חורים אחרים, או אפילו חזרו אחת כל שהזמין אותם השחורים שבעד זה ומצאם כן לא חיישינן לאיתהפוכי, ומב"ח משמע דבכגון זה אסור, וצ"ע. ודוקא דאיכא שובכים בתוך נ' אמה או שהיונים יכולים לפרוח קצת, דאל"ה מוטב לנו לומר דאיתהפוכי איתהפך משנאמר דמעלמא אתי.

זימן ג' ומצא שנים האם מהני ההזמנה?

זימן שלשה ומצא שנים מותרים, ואפילו היו מקושרים ביחד מנתחי מהדרין, וה"ה אם מצא גם השנים שמותרים מקשירתם דשרי, וי"א דכל שלא מצא כפי שהניחן אמרינן הני שהזמין אולו לעלמא והנהו אחריני נינהו, מיהו בהזמין שנים ומצא שנים לכו"ע אפילו הניחם מקושרין ומצאן מותרין לא מחזקינן ריעותא ואמרינן דניתקו קשירתם.

זימן בתוך הקן ומצא לפניו האם מהני ההזמנה?

זימן בתוך הקן ומצא לפניו הקן אסורים, ואם אין סביבותיהם בתוך נ' אמה קן אחר הרי אלו מותרים. וה"מ במדרין, אבל אם הם מפרחיין קצת אסורים, ואם יכולין לפרוח כראוי אין בהם דין זימון כלל שהרי

אסורים בצידה. ואפילו יש קן אחר בתוך חמשים אמה אם הוא בקרן זווית שאינו יכול לראותו מקן זה אסור כיון שאינם מפרחיין אלא מדרין.

נכרי שהביא יונים ביו"ט מה דינם?

אינו יהודי שהביא דרוזן לישראל ביו"ט בני יונה קטנים משוככות שיש לו בעיר כיון שאין צריכים צידה מותרים אף למי שהביאם, ואם הביאם הנכרי מחוץ לתחום אסורין למי שהביא ומותרין לאחר.

האם ואימתי מותר להפשיט בהמה ביו"ט?

השוחרט בהמה ביו"ט טוב לו שלא יבדוק עד שיפשיט, שאם תמצא טריפה לא יהא רשאי להפשיטה אפילו בדרך שאינו אסור אלא מדרבנן, כגון להפשיט את העור בחתיכות שמפסיד להעור ואינו אלא מקלקל, או שמפשיט אותה שלא כדרכה דהיינו בקוץ או בקנה. ולהפשיט עכ"פ מותר קודם שברקה, ואפי' כבר נולד בה ספק טרפה מותר להפשיט עד שנשאל למורה הוראה אם כשרה היא, ובמאמר מרדכי מפסקק בזה. וכן עוף שנטרפה בשחיטה אסור למרוט הנוצות.

נמצאת טריפה האם מותר לטלטלה?

אם נמצאת טריפה אסור לטלטלה, ודוקא שלא היתה מסוכנת, דבמסוכנת לכרע אין בה מוקצה, ואפילו עומדת בחמה ותסרח אסור להניחה במקום צל כיון שיוכל לשחטה במקום צל או להעמידה שם עכ"פ קודם הבריקה, וי"א דלהכי לא חששו שמא ממנע ולא שחית משום דלא שכיחא טריפות, ולכן האינדנא דמחמרינן בטריפות הריאה בכמה חומרות שכיחי טריפות ויש להתיר להצניע, ויש מפסקין ע"ז, רק באווזין ותרנגולין דליכא בהו טריפות הריאה מוקמינן אדינא ואסורים בטלטול, ואווחות שמלעיטין אותם ושכיח בהו טרפות הוושט כידוע שפיר איכא גם בהו טעמא דמימנע ולא שחית אם יאסרו לו לטלטל להצניע. וכ"ז הוא להמחבר דמוקצה אסור ביו"ט, אבל להרמ"א דמוקצה שרי גם בעניניו שרי, ואפילו היתה בריאה, וי"א דבהמה שנטרפה הוי נולד ולכו"ע אסור.

האם צריך לבדוק ביו"ט במקום שאי"צ לטלטלה?

הבודק בהמה ביו"ט יבדקנה במקום שיהא אפשר להניחה שם אם תהיה טרפה, לפי שאסור לטלטלה כשתמצא טרפה ממקום זה למקום אחר, וכן חכם המורה הוראה בדבר שיהא אסור לטלטלו אם יאסור לא יורה עד שניחוחו מקודם במקום המיוחד לו, כי אחר שיאסור יהא אסור לטלטלו, והרשב"א כ' שלא ראה לאחר מהראשונים שחששו לדבר זה, ואפשר דראו שנתרבו כמה ספיקות בדניי טרפות ומחמרינן מספק וע"ז שכיחי טרפות, ואי נאסור לטלטל אח"כ ימנע מלשחוט.

נמצאת טריפה האם מותר למכרה לנכרי?

נמצאת טריפה מותר למכרה לא"י כדרך שהתירו מכירה לישראל שלא ישקול ולא זכיר סכום דמים, וה"ה בבהמה כשרה מקום שאין מנקר לנקר האחרונים מותר למוכרו לנכרי בדרך זה, ואפילו בשר כשר מותר למכור לנכרי אם אין מוצא למכור לישראל, וכ"ז אם חושש שמא יסרח ויתקלקל עד אחר יו"ט, אבל אם אפשר לו לשמרו לא שרינן מכירה ביו"ט בין בטריפה ובין באחרים, ואפילו בחושש שיסרח לא שרינן אלא א"כ שחטה ביו"ט, או בעיו"ט סמוך לערב שלא היה לו שהות למכור קודם יו"ט, הא אם היה לו שהות אסור בכל גוונן.

המוצא דם בביצה בשבת מה יעשה עם הביצה?

זכות הלימוד

כל הזכויות שמורות. אישור לשימוש מ"ל ויח"ט עם מנחם ברורה

האם מותר לחכם לבדוק הסכין ביו"ט?

אין מראין סכין לחכם ביו"ט לראות אם הוא ראוי לשחוט בו, אפילו אם כבר בדק הטבח לעצמו בעיו"ט ונמצאת יפה, ובדיעבד אם הראה לו ונמצאת יפה מותר לשחוט בה. וחכם שראה סכין לעצמו בביתו ביו"ט כדי לשחוט בה יכול להשאילו לאחרים, וי"א דאפילו לכתחלה יכול החכם לראות סכינו של עצמו כדי להשאילה לאחרים, וכן מותר החכם גם כן כשאינו רוצה לסמוך על בדיקתו להראות סכינו לחכם אחר.

האם מותר לשוחט לבדוק סכינו ביו"ט?

בזה"י שכל שוחט רואה סכין בעצמו כל הרוצה לשחוט ביו"ט יבדוק סכינו מעיו"ט, וצ"ע אם השוחט הוא בעצמו ת"ח ויודע לזהר שלא ישחוטו עם מחמירין בו ג"כ, ויש להחמיר, ומ"מ אם הוא רב וגדול הדור בודק לעצמו ושוחט או משאילה לאחרים. מי שלא שחט מעולם אסור לשחוט ביו"ט. ולא יחזיר הסכין לנדן שלו דאם החודר או צדדי הסכין נוגעין בקשיות הנדן לא מקרי תו סכין בדוק, ונכון שיהא לכל טבח ב' או ג' סכינים בדוקים מעיו"ט, ולא יבדוק הבדיקה ראשונה ביו"ט שמא ישחוטנו, אבל הבדיקה שלאחר השחיטה מותר, ולאחר בדיקה זו יכול עוד לשחוט בסכין זה ממילא, ואפילו אם כוון בבדיקה זו בשביל זה כדי שיוכל אח"כ ג"כ לשחוט בו שרי, מיהו אם לא בדקו מעיו"ט והוא שעת הדחק כגון שאין בעיר סכין אחר שנבדק מעיו"ט יכול לבדוק ביו"ט. ואם נפגם הסכין ביו"ט אם מותר לומר לעכו"ם שישחוטנו צ"ע (ובמקום דחק וצורך גדול אפשר דשרין).

האם מותר להוליך הבהמה ברה"ר לשחיטה?

יכול להוליך סכין והבהמה אצל טבח לשחוט, ואפילו דרך רשות הרבים, ואפילו גדי קטן שצריך להוליכו על כתפו, ואע"פ שהיה אפשר להוליכם מאתמול, וה"ה שטבח יכול להוליך הסכין אצל הבהמה, ובלבד שיהיה בה צורך היום קצת.

בהמה הבאה מחוץ לתחום האם מותר לשחטה?

בהמות שיוצאות ורועות חוץ לתחום ובאות ולנות בתוך התחום, ואפילו באים לפרקים ללון הרי אלו מוכנות ולוקחין מהן ושוחטין אותן ביו"ט, ואפילו לא באו מבע"י אלא בלילה (אם רק לית בהו איסור תחומין כגון שבאו מאליהם וכדו"ן) נמי מותרין, אבל הרועות והלנות חוץ לתחום כל הקיץ, אם באו ביו"ט ולית בהו איסור תחומין כגון שבאו מאליהם, או עירבו לאותו צד, או לענין להתיר אותם לישראל אחר, ודאל"כ בלא"ה אסורין שהרי באו מחוץ לתחום, אין שוחטין אותן ביו"ט מפני שהן מוקצין, ואם באו בעיו"ט שוב נפקע מנייהו שם מדברי ומן הסתם הוה להו מוכנים, ודוקא בדידע בהו ביה"ש, אכן י"א דאפילו באו מעיו"ט דמסתמא לאו דעתיה עלייהו אא"כ זימנן בפירוש מערב,

וצ"ע להינא. ולמאן דשרי מוקצה ביו"ט מותרים, וי"א דלכו"ע אסור דהו"ל כגרוגרות וצמוקים. וה"מ בבהמות ישראל, אבל של איי לית בהו משום מוקצה דאין האי צריך הכן, ולהכי אפילו היו מהבהמות הלנות בכל ימות הקיץ שלא בבית לית לן בה, אא"כ באו בשביל ישראל שאז אסור עכ"פ לישראל זה שהובא עבורו מטעם איסור תחומין, ולישראל אחר מותר.

ספק בא מחוץ לתחום האם מותר לשחטה ביו"ט?

ודוקא כשידוע שלנו חוץ לתחום ולא בספק, לפיכך נכרי שהביא בהמה במקולין אם ידוע שלנו חוץ לתחום אסורות בעיר שאין רובה נכרים, ואם ספק מותרות אפילו באו לצורך ישראל, אבל שבאיסור של חוץ לתחום הולכים בספקו להקל, אבל בספק מוכן לחומרא אזלינן, ויש מחמירין גם בספק תחומין. ואם הביאום לצורך האי אפילו היא עיר של ישראל או אפילו סתם בעיר שרובה איי מותר שכל המביא לצורך הרוב מביא.

ספק בא היום או אתמול האם מותר לשחטה ביו"ט?

בהמות הידועות ללון חוץ לתחום ונמצאו בעיר ביו"ט, להאומרים דבתחומין תלינן להקל כ"ז שאינו ברור לנו אני אומר שמא מבערב הכניסן וחוץ לחומה לנו ומותרות, וכ"ש השחוטות בבוקר שחזקה מבערב הכניסן לתוך התחום, אבל המתבר בעצמו מחמיר בזה בכמה מקומות, ואין להקל רק בשעהכ"ו שרוי בעיר ובהמות מצויות לו תוך התחום או ביו"ט שני ומטעם ס"ס.

עגל שנולד ביו"ט האם מותר לשחטה?

עגל שנולד ביו"ט מותר לשחטו אם האם עומדת לאכילה, ואפי' למאן דאוסר מוקצה ביו"ט, ונאפי' אם ידוע שהאם היא טרפה מ"מ אינה מוקצה ביו"ט, ודוקא כודאי טרפה, אבל בספק טרפה וילדה ביו"ט הוה נולד ומוקצה, ולמנהגינו שאין אוסרין מוקצה ביו"ט אלא נולד יש להתיר עגל שנולד ביו"ט אפילו אם אמו עומדת לגדל ולדות, והוא דקים ליה בגויה שכלו לו חדשיו בן ט' חדשים לגסה וחמשה לדקה, והאידינא אין אנו בקיאינן בזה וע"כ אין שוחטין עגל שנולד ביו"ט או בשבת עיו"ט קודם יום שמיני שמא נפל הוא, והיכא דצריך להמתין ז' ימים כגון לדידן שא"א בקיאים אם כלו חדשיו וחל יום שמיני ביו"ט א' או ביו"ט ב' אסור, ויש מתירין בזה. ובעינן גם כן שהפריס על גבי קרקע, והוא חומרא בעלמא, ושינוי בעלמא אם ימצא באיבריו הפנימיים אין להטריף משום זה, וי"א דא"צ להפריס ואין לחוש לכל הני חששות, אך לדידן אין נ"מ בכ"ז דאין אנו בקיאינן בכלו חדשיו.

מצא בהמה תועה בדרך ואינו יודע תחומה האם מותר לשחטה ביו"ט?

הגנה בעצמך...

ל"ב יחד שחטן עירק אר"ח עם משנה ברורה

כל הזכויות שמורות
אסור לפרסום על ידי
© מתחלת הסתיו

זכות הלימוד

בהמה מסוכנת ואי"צ לאכילה האם מותר לשחטה?

בהמה מסוכנת שירא שמא תמות והוא אכל כבר ואין צריך לה, אסור לשחטה אלא אי"צ יש שהות ביום כדי לאכול ממנה אחר שתצא נפשה כזית צלי מבע"י, ואף שאין בדעתו לאכול ממנה כלום, [משא"כ בבהמה בריאה אין לשחטה אא"כ צריך לה ביו"ט גופא, ואפילו בצריך רק לכזית, ומותר ממילא ג"כ להפשיט כל העור מן הבהמה, אבל אם אין צריך לה רק שאוכל כזית ממנה כדי להתיר לו השחיטה זהו בכלל הערמה ואסור. ואין מותר להפשיט כל העור רק בשיש שהות כדי להאכיל לכ"י כזית צלי עכ"פ מבע"י, אבל אם ירצה לשחוט סמוך לערב כדי לאכול ממנה כזית ואין שהות לצלות ולהאכיל לאורחים הרבה אין מותר להפשיט רק כדי צרכו להבשר שנטל ממנה], ואפילו אין שהות לנתחה ולבודקה תחילה, וי"א דבעינן שיהיה שהות כדי להפשיטה ולבודקה, וי"א דאין להתיר לשחוט באין שהות לבודקה, ואם עד שיראה שני כוכבים יש שהות להפשיט ולנתח ולבדוק ולאכול ממנה כזית צלי יכול לסמוך על השו"ע ומותר לשחוט. וי"א דדוקא בגדיים וטלאים דלא שכיח בהו סירכא יש להקל, אבל בבהמה גסה בעינן שיהיה ג"כ שהות כדי להפשיטה ולבודקה.

האם מותר גם להפשיטה ולטלטל עורה?

כשיש שהות ביום ושחטה אינו נוטל עורה לטלטלו ולהניח על מקומו אחר שהפשיטו מן הבהמה, אלא אם כן שייר ממנו אבר אחד ומביאו עמו, וי"א דאין להפשיטה כלל אלא אי"צ שחטה לצורך יו"ט, ואפילו הפשט קצת כדי לבדוק הריאה ג"כ אינו רשאי, אכן זה דוקא כשאין פנאי ביום לבדוק הריאה לכן אין רשאי לפשוט כלל, משא"כ כשיש פנאי ושחט אותה שחושש שמא תמות עד שתחשך בודאי נכון יותר שיבדוק הריאה להכשיר הבשר כראוי אי מקלעי ליה אורחים, ואין להחמיר אלא אהפסט דכולא בהמה, וכן השוחט עוף מפני שהוא מסוכן ואין דעתו לאכול ביו"ט אסור למרוט נוצתו, והעיקר כדעה הא' ורק לכתחלה יש לזוהר, [ואכן דוקא כשיש לחוש שאם ימתין עד הערב תסרח הבשר אבל בלא"ה בודאי אסור עכ"פ מדרבנן להפשיט], ואם יפשיט ע"י שינוי כגון בקוק או בקנה דבעלמא אין להחמיר בזה, וכ"ז בשיש שהות הרבה, אבל אם שחט סמוך לערב וא"א לאכול כ"א כזית אסור להפשיט העור מה"ת.

היאך מביאין בהמה שחוטה ביו"ט?

אם שחט בהמה בשדה אפי' בבהמה בריאה לא יביאנה לעיר או ברשות הרבים כה"ג דשכיחי רבים במוט או במוטה כדרך שעושה בחול, אלא יביאנה בידו איברים איברים אע"ג דמפיש עי"ז בהלובא, ואפילו ע"י שינוי אין כדאי להביא על ידי מוט, ובריאה ע"י נשיאת המועט בשינוי יש להקל, ובפרט היכא דא"א להביא איברים איברים, ואם א"א לו לשנות להביא איברים איברים כגון שצריך למהר להביא לאורחים מותר להביא ע"י מוט ומוטה, ובמסוכנת יש להחמיר ללישנא קמא גם באופן זה ואין להקל אלא בבריאה.

האם מותר לשחוט עוף הצריך בדיקה?

עוף שנדרס ברגלים ויש לחוש שנתרסקו איבריו, ולכן צריך

שהייה מעל"ע ובדיקה אחר שחיטה, מותר לשחוט ביו"ט אחר ששהה מעל"ע אף שהוא מחוסר בדיקה עדיין, ולדידן דא"א בקיאין בבדיקת כל האיברים לא משכחת דין זה.

האם מותר לשחוט עוף שיש בו ריעותא?

לא חיישינן שמא ימצא טריפה אע"ג דאתיליד ביה ריעותא, וה"ה בספק נקובה בקוק וכה"ג דמותר לשוחטו, וכ"ש היכא דליכא ריעותא כלל רק שיש מקומות שמצויות טריפות הרבה כמו כשירות דאין לנו לחוש שמא ימצא טרפה, וי"א דאין לשחוט במקום דאיכא ריעותא, וה"ה במקום שהטריפות מצויות כמו כשרות, ומכ"ש אם רובן טריפות אפילו רק מחמת חומרות האחרונים דאסור לשחוט ביו"ט, ויש לחוש לדעה זו ולהחמיר אפי' במחצה על מחצה, ובמקום שהוא צורך גדול יש לעיין בדבר דדעת כמה ראשונים להקל, וצ"ע, והוא שהמחצה טריפות שמצוי הם טריפות גמורות מצד הדין, אבל אם רק מחמת חומרות האחרונים מותר לשחוט ביו"ט אם הוא לצורך, וה"ה במסוכנת מחמת הפסד ממון, אבל בלא"ה המנהג שלא לשחוט שום בהמה ביו"ט אפי' היכא דלא שכיחי טריפות כ"כ שמא תמצא טרפה, אבל עוף נוהגין לשחוט ביו"ט.

האם רואין מומי בכור ביו"ט?

בכור בזמ"ז שאינו יכול לשוחטו בלא מום אין חכם יכול לראותו ולהתירו ביו"ט אם יש בו מום, בין שהומם ביו"ט בין שהומם מעיו"ט, ואפילו אם עבר וראהו ומצא שיש בו מום אינו יכול לשחטו משום מוקצה, ואפילו בהומם מעיו"ט, ולכו"ע אסור בזה ואפילו למאן דשרי מוקצה בעלמא ביו"ט, אבל לראות בכור ולעיין בדינו לא להורות לאחרים למעשה מותר, ואפילו אם הכהן לא ישחטנו ג"כ אסור משום ההוראה בלחוד. אבל אם נולד במומו ביו"ט ועבר וראהו נשחט על פיו, ולדידן דאין אנו בקיאין בענין כלו לו חדשיו אין לשחטו, ואם נולד תם והומם בו ביום אסור, ואם ראה המום מעיו"ט וראה שהוא מום שראוי לישחט עליו יכול לחקור עליו ביו"ט אם נפל בו המום מאיליו ומתירו, וי"א דדוקא בשכבר אמר לו החכם שהמום קבוע, וצ"ע. ואם נתערב איסור בהיתר לח בלח ואין בו ס' או יבש ביבש וליכא רוב ואח"כ נתוסף עד ס' או רובו מותר לחכם להורות ביו"ט. ואם נפל בכור לבור אסור להעלותו ואפילו הומם מחמת נפילתו דהא אינו ראוי לשוחטו אלא עושה לו פרנסה במקומו.

אותו ואת בנו שנפלו לבור איזה מהן מעלה?

אותו ואת בנו שנפלו לבור מעלה את הראשון ע"מ לשוחטו ואינו שוחטו, וחוזר ומערים ומעלה את השני, רצה זה שוחט רצה זה שוחט, ועכ"פ מחויב לשחוט אחד מהם, וי"א דאם רוצה אח"כ שלא לשחוט אחד מהם ג"כ הרשות בידו, ומ"מ ראוי להחמיר ולשחוט אחד מהם, ובהמות בעלמא שנפלו בודאי מותר לו להעלותו אע"פ שאינו שוחט מהם כיון שראויין לשחיטה ואפשר יצטרך לו בתר הכי.

הגנה אלו שמתמירין בסירות הנקרא גלא"ט גלא"ט ורוב בהמות אינם כן האם מותר לשחוט ביו"ט? בעצמך...

Sponsored By: **DollarPhone**

זכות הלימוד

כל הזכויות שמורות
המחזור לזיכרון מ"ז וי"ח
© מנהלת הסניף

לענין לשחוט לכתחלה אפילו על סמך עפר כזה אסור, דנעיצת דקר אינה הכנה גמורה להוציא מידי מוקצה ולא התירו ע"י נעיצת דקר אלא בדיעבד כשכבר שחט. ואם העפר תיחוח היה הרבה עד שלא נעשה גומא ע"י נטילתו העפר יכול לכסות בדיעבד כשכבר שחט אפילו לא היה שם דקר נעוץ מבע"י, ואפילו היה צריך לכמה דקירות שרי, ובמקום שרועה לדקור עתה הדקר מחדש מיירי ג"כ שהיה העפר תיחוח דלא יצטרך לכתשו, וי"א דהכנה שהכין מאתמול לא מהני אלא לאותו דקר שנעץ שהומינו לכך, אבל לא לדקור מחדש בשביל זה, וכ"ש להסוברין דבעינן דקר נעוץ מבע"י כדי שלא יהא חשש הפירה ביו"ט פשיטא דאסור לדקור מחדש ביו"ט.

האם מותר לכסות באפר כירה שהוסק מערב יו"ט?

אפר כירה שהוסק מע"י מותר לכסות בו אפילו לשחוט לכתחלה ע"ד זה, אבל אם הוסק ביו"ט אסור, ואפילו להמתירין מוקצה, ואפילו בנולד מ"מ בנולד גמור כזה דמעיקרא עצים והשתא אפר כו"ע מודים דאסור בטלטול. ואם הסיק עצים היום ע"ג אפר של אתמול ונתערב האפר באפר של אתמול [בענין שלא היה ניכר מעולם בפ"ע בלי תערובות דבזה ליכא כללא דדבר שיש לו מתירין אפי"י באלף לא בטיל] בטל ברוב. ואם הוא חם שראוי לצלות בו ביצה מותר לשחוט ולכסות בו אפי"י הוסק ביו"ט, ואפילו אינו ראוי רק להפשיד משקה שנצטנן ג"כ אין עליו שם מוקצה. ומכאן נלמד שמותר לכסות אף באפר חם. ואם שחט מותר לכסות בו בדיעבד אפי"י שאינו ראוי לצלות בו ביצה. ומיהו עדיף טפי לכסות בדקר נעוץ בעפר תיחוח אם יש לו, וי"א להיפך דמוטב לכסות באפר מוקצה דאינו אלא טלטול בעלמא ולא להגביה העפר עם הדקר שעושה גומא בידיים, ולדקור כמה דקירות לכ"ע אינו נכון במקום שיש אפר אף שהוסק בו ביום.

גחלים האם הוי מוקצה ביו"ט?

גחלים עוממות מותרין בטלטול ביו"ט, וגחלים שנכבו אסורין, ואם הובערו שוב מותרין, וה"ה דמותר לנפוח בהן אם מונחים אצל גחלים לוחשות כדי להבעירן ואע"ג דע"י הנפוחה זזים ממקומם לית לן בה. ובעיקר הדין יש לעיין דאף בנצטננו לגמרי אין זה מעשה חדש דעדיין עומדין לתשמישן הראשון דכשם שמסיקין בעצים ה"ה בגחלים לצלי, ובפרט בימינו שמבערין המינים רק בגחלים, וי"א דגחלים קטנים שאינן ראויין להבעיר אותן לצורך בישול וצלי אסורין לטלטל, אבל גדולים מותרים כמו עצים להסקה.

הכניס עפר לביתו האם מותר לכסות בה?

הכניס עפר הרבה לביתו ודעתו היה בפירוש לצורך גינתו לשוטחה שם, ועדיין לא שטחם ע"פ גינתו והוא כנוס במקום אחד מותר לכסות בו, ואפילו לשחוט לכתחלה ע"ד עפר זה, שכל זמן שהוא צבור דעתו עליו לכל מה שיצטרך ולכל תשמיש מותר, וי"א שלא התירו אלא לענין כיסוי שהוא צורך מצוה אבל לשאר תשמישים לא, ואפילו לענין כיסוי דוקא דיעבד, אבל לא לשחוט לכתחלה ע"ד זה, ויש להחמיר כסברא זו, ודוקא בשהיה העפר תיחוח הלא"ה אסור לכסות בו, ולענין לשחוט לכתחלה [או לשאר צרכים] צריך שיהיה תיחוח כ"כ עד שלא יעשה שום גומא בנטילתו.

הכניס עפר לגינתו האם מותר לכסות בה?

אם הכניס מלא קופה לצורך גינתו אסור לכסות בה, שמאחר שהוא מועט בטל, ואפי"י הניחם בקרן זזית לא מהני, משא"כ כשהכניס לבית בסתם אפילו מלא קופתו מותר כשייחד לו קרן זזית, וי"א דדוקא אם הכניס לגינתו ממש אז אמרינן אם הוא מועט מלא קופה וכיוצא בטל לגבי קרקע הגינה, משא"כ במכניסו לבית או לחצר אפי"י שלא הכניס אלא מלא קופה וייחד לו מקום אינו בטל.

בהמה שיש בה שותף גוי האם מותר לשחטה ביו"ט?

בהמה חציה של א"י וחציה של ישראל יכולים לשחטה ביו"ט, ואפילו יש להם שתיים יכול לשחוט שתיהן ואינו מחויב לחלוק, לא מיבעיא אם אינו צריך רק חצי בהמה ליו"ט, אלא אפילו צריך לכולא בהמה ורועה לשחוט שתיהן ועכו"ם נתרצה לחלוק ג"כ לא אמרינן ליה לחלוק, ואפילו ב' הבהמות שוות במראה ובקומה ובדמיהן, וי"א דאם העכו"ם מתרצה ליתן לו הגדולה והטובה אסור לשחוט השניה, וי"א דאף בכה"ג שרי, אכן אם הישראל ששוחט אינו נוטל לעצמו כ"א חלק הפנימי וחלק אחרים מניח בעור לעכו"ם המשותף לכ"ע מותר לשחוט שתיהן בכל גווני.

האם מותר לתלוש צמר הבהמה במקום הסכין?

השוחט בהמה ביו"ט אינו רשאי לתלוש הצמר לעשות מקום לסכין, אלא מפנהו בידו ולא בכלי ומושכו אילך ואילך, ואם נתלש נתלש ואין בו איסורא, ולא יזינונו ממקומו אלא ישאר שם מסובך עם שאר צמר הצואר. י"א דאם תולש בכלי הוא גזו, ואפשר דדוקא אם גזו בכלי אבל תולש בכלי מקרי עוקר מגידולו כלאחר יד. ואם היה צמר מסובך על הצואר שא"א לפנותו ואין לשחוט כך ולא היה באפשרו מעיו"ט לזה שרי לעשות כן ביו"ט.

האם מותר למרוט הנוצות במקום הסכין?

השוחט את העוף לא ימרוט את הנוצה כדי לעשות מקום לסכין, וה"ה דמריטת נוצה הדק שעל גבי העינים ג"כ תולדה דגזו הוא דדרכן בתלישה. ומריטת נוצת העוף חמיר מתלישת הצמר דשם מקרי כלאחר יד וכאן דרכו בהכי והוי תולדת גזו. ושער עינים דינו כמו צמר בהמה ואין דרכו בתלישה והוי כלאחר יד, ועכ"פ בנוצה הרק דארחיה בתלישה כמו כנף העוף לכ"ע הייב, לכן כששוחט עז יש ליהודר מאוד שלא למרוט מן הצואר השער הדק שעל גבה. ומ"מ לפנות בידו ולמשוך אילך ואילך מותר גם בנוצות, ויש מקילין למרוט, ונהגו עכשיו השוחטים למרוט מפני שאומרים שא"א לשחוט בלא זה, ומ"מ בודאי אם אפשר לשחוט בלא מריטה רק שיפנה בידו יש להחמיר. ואחר השחיטה מותר למרוט הנוצה כיון שכבר הותרה בשחיטה לאכול ואי"א לאוכלה בלי מריטת נוצה מותר למורטה כמו שמותר לצלותה ולבשלה, וכן בבהמה מותר לאחר שחיטה להפשיט את עורה.

במה מכסין הדם ביו"ט?

לא ישחוט אדם חיה ועוף שצריכין כיסוי הדם ביו"ט אלא אם כן יש לו עפר מוכן מבע"י, והיה העפר תיחוח שיוכל לכסות בו ולא יצטרך לכתשנה, דכתישת רגבים הוא מלאכה גמורה ולא הותרה ביו"ט, וכן אם יש לו אפר של הסקה שהוסק מבע"י דמסתמא מוכן הוא לכל תשמיש, וכשיש לו עפר מוכן או אפר ישלטלנו ויניח למטה במקום שישחוט ואחר השחיטה יכסנו בהם גם למעלה דצריך כיסוי בתיחוח למטה ולמעלה, ואם שחט ע"ג קרקע קשה ויש שם דם הרבה יטול קצת ממנו ויתנו בעפר תיחוח ויכסהו, אכן אם נתייבש הדם קצת אסור לגוררו ביו"ט. ואם אין לו עפר או אפר לא יכסהו עד הערב.

האם בנעיצת דקר נקרא עפר מוכן?

אם עבר ושחט בלא דברים אלו, אם יש לו דקר נעוץ מבע"י בעפר תיחוח מכסהו בו, וי"א דבעינן שינעוץ בהדיא לשם הכנה לצורך מחר. וחשש גומא אינו אלא כשהיה רק מעט עפר תיחוח באמצע וסביב קרקע קשה וכשנוטל העפר נשאר גומא, אבל כשהיה עפר תיחוח הרבה סביב אין עושה גומא בנטילתו שמיד שנוטל העפר נשאר עפר אחר במקומו, ומ"מ

הגנה בעצמך...

האופים מצות בליל פסח האם מותר להאופה לטלטל הגחלים?

החכמה דיוזמה

ללימוד ששתן עירך אר"ח עם משנה ברורה

כל הוציות שמורות
אסור להעתיק מ"ל ויתח
© מנהלת הסתכל

Sponsored By:

זכות הלימוד

האם מותר להשתמש בעפר שהכניס לביתו מעיי"ט?

מכניס אדם מעיי"ט (דביו"ט גופא סתם עפר וחול הוא מוקצה לד"ה, ואפילו לר"ש שייך לגבי עפר שם מוקצה) מלא קופתו עפר לבית ולא חישוב בהדיא לצורך גינה אלא בסתם, ומערה אותו על הקרקע ועושה בו כל צרכו, ומותר אף לכסות בו צואה אף דאין תשמישו תדיר, ודוקא בזה שהכניסו לבית בסתמא דאז אמרינן דדעתו לכל מה שייצטרך, אבל אם הכניסו לדבר שתשמישו ודאי כגון לכסות בו דם עוף שדעתו לשחטו ביו"ט אסור לכסות בו צואה, ויש מקילין גם בזה, והוא שייחד לו קרן זוית דכיון שלא שטחו מוכחא מילתא דלצרכו בעי ליה, ואם שטחו נתבטל אגב קרקע הבית אפילו אם הכניסו בפירושו לצרכיו, וגם צריך לזהר ליטול ממנו בשוה ולא לעשות גומא, או באופן שהוא תיחוח הרבה דתיכף כשנטול החול נופל לתוך הגומא וסותמה. ואם הוא עפר תיחוח מותר לכסות בו דאל"כ הלא צריך כתישה ואסור, וכשלא שחט עדיין צריך שיהיה העפר תיחוח כ"כ כל סביביו שבלקחתו לא יעשה גומא או שיטול ממנו בשוה [וכגון שהיה משופע וגבוה קצת], דאל"כ אסור לכתחלה עכ"פ לשחוט עד"ז.

האם שייך עשיית גומא בעפר תלוש?

עשיית גומא שייך אפילו בקרקע תלוש וה"ה בעפר שבכלים, ולפ"ז אין לתחוב נר בכלי מלא עפר אם העפר קשה קצת שנעשה גומא בתחיתו, [דאם העפר תיחוח דכשיוציאנו תחזור ותפול אין זה חשיב עושה גומא], ומ"מ להוציא נר מעפר זו אע"פ שנעשה גומא ממילא לית לן בה.

כוי האם שוחטין אותו ביו"ט?

כוי, והוא בריה שנולדה מצבי הבא על התישה, [דאלו תיש הבא על הצביה אף דג"כ חלבו אסור מ"מ שוחטין אותו ביו"ט], וכן מין כוי שהוא בריה בפ"ע והוא ספק חיה ספק בהמה, ויהבינן להו חומרי שניהם דטעונין כיסוי כחיה וחלבן אסור כבהמה, אין שוחטין אותו ביו"ט שהרי א"א לכסות דמו עד מוצאי יו"ט. ואם שחטו אין מכסין את דמו אפילו יש לו עפר מוכן ואפילו הכינו בהדיא לשם כיסוי כוי, וי"א דדוקא בכוי שהוא בריה בפ"ע, אבל בנולד מצבי הבא על התישה אם הכינו בהדיא מעיי"ט לכיסויו מותר לשחוט אותו ביו"ט. ולערב אם רשמו ניכר יכסנו, ואפילו אם ירצה ליתן עפר מעט בכלי ולקבל הדם בתוכו, [דבלי עפר הלא אין מקבלין דם בכלי משום דדרך עכו"ם לשם זריקה לע"ג, ג"כ אין נכון ביו"ט, דבזה ג"כ יש חששא דשמא יאמרו מדהתירו ליתן עפר ש"מ הודאי חיה הוא ונתנו לשם כיסוי, ולדידן דעושיני שני ימים צריך להמתין בכיסוי עד מוצאי יו"ט שני.

באיזה אופן מותר לכסות הדם מכל הבהמות?

ודוקא ששחטו בקרן זוית וכה"ג, אבל אם שחטו באמצע החצר אפילו דם בהמה וכ"ש דם כוי יכול לכסות אם יש לו עפר מוכן, כגון שהכניס מלא קופתו עפר בסתם, או שהכין לכסות בו צואה מוכן הוא גם לזה, דהוי ליה כגרף של רעי שדרכו לכסות שלא יתלכלכו כליו בחצר, ואפשר נמי דנכון לכתחלה לכסות כדי שלא יבוא אח"כ לירי כיבוס כליו, ואין להקל בזה לכסות רק היכא שמכוין באמת בשביל

שלא יתלכלכו כליו אבל אם מכוין רק לשם מצות כיסוי אסור. ודוקא באשפה שבחצר אין בו משום גרף של רעי, אבל בשאר החצר לא חלקו בין אמצע לזוית, וע"כ דם אין נחשב כגש"ד, וא"כ אף באמצע נמי אסור וצ"ע.

האם מותר לשחוט לכתחלה ולכסותו לנקות חצירו?

אין לשחוט הכוי לכתחלה ביו"ט בכל גונו, ואפילו באמצע החצר במקום שהולכים שם כל בני הבית, ואף דשם אין חשש בהכיסוי דיאמרו לנקות חצירו הוא מכסה, ואם שחט באמצע החצר בשביל כונו כיסוי אסור לכסות בכל גונו, ואינו מותר רק אם הוא ירא שיתלכלך בדרך הילוכו דמותר לכסות בשביל טינוף בגדיו ולכוין גם לשם מצות כיסוי, ואין לכסות דם כוי אף באופן זה שרוצה לנקות חצירו אלא שיכוין גם למצות כיסוי, דאל"כ הרי יבטל בידים המצוה דמצות צריכות כונה, דאם לא היה מכסה כלל הלא אפשר שישאר רשמו ניכר לערב לכסות.

נתערב דם חיה ובהמה האם מותר לכסות ביו"ט?

שחט בהמה וחיה וה"ה כוי וחיה ונתערב דמם, והיה דם החיה מרובים עד כדי שאם היה דם בהמה מים היה ניכר אדמומית דם החיה בזה בחול חייב בכיסוי, ויש לו עפר מוכן או אפר כירה, אם אין צריך להרבות בטלטול עפר בשביל דמי הבהמה שניתוספו יכסנו, וה"ה אם היה לו דקר נעוץ מבע"י בעפר תיחוח נמי שרי בדקירה אחת, ובדיעבד אם שחט ואין לו עפר מוכן מותר לכסות אף באפר שאין מוכן. ואם צריך להרבות בשביל דמי הבהמה לא יכסנו אפילו בעפר מוכן, ואפילו דקירה אחת שהיה נוטל בשביל דמי החיה נמי אסור, ואם שחט באמצע החצר מותר לכסות בעפר מוכן אפילו בכמה דקירות כדי שלא יתלכלכו כליו.

שחט מערב יו"ט האם מותר לכסות ביו"ט?

שחט צפור מערב יו"ט ולא כיסה דמו לא יכסנו ביו"ט, ואפילו יש לו עפר מוכן נמי לא שרי ליה למטרח כיון דהיה אפשר לו מערב יו"ט, וצ"ע אם דוקא כשפשע. ואפילו לא מכסה ליה שרי הבשר באכילה, וימתין עד לערב ואם יהיה רשומן ניכר יכסנו, ויש לכפות עליו כלי לשמרו כדי שיכסנו.

האם מפשיטין העור שלם ביו"ט?

אין מרגילין ביו"ט להוציא כל בשר מרגל אחד כדי שיוציא כל העור שלם ולא יקרע מפני שהוא טורח גדול ואין בו צורך למועד, ואם מפשיט העור דרך שתי הרגלים שחותך מרגל האחד עד השני בין שני רגלים האחרונים ועי"ז מפשיט העור שלם שרי דלאו טרחא רבה היא, ויש מחמירין בכל גונוי שלא להפשיט העור שלם, ואף אם אינו מפשיט כלל דרך הרגלים רק דרך הפה עד זנבו ג"כ אסור דעכ"פ הוא טרחא יתירה.

האם מותר למלוג הגדי ביו"ט?

אסור למלוג גדי אא"כ מולגו לאכול העור, וי"א דלא התירו למלוג רק הראש והרגלים דנהיגי בכך, אבל מליגת כל הגוף אינו אלא למפונקים ביותר ואינו צורך כל נפש, ונכון להחמיר לכתחלה, ומ"מ מי שרוצה להקל לא נוכל למחות בידו. בעוף דלא שייך הפשט לבו"ע מותר למלוג ולהבהב כל הגוף.

האם מותר ליתן לקטנים לשחק בעפר תלוש בשבת?

הגנה בעצמך...

לימוד שבת ערך ארוך עם משנה ברורה

כל הזכויות שמורות. אסור להעתיק מל ידית. © מנהלת הסתכל

Sponsored By: DollarPhone

זכות הלימוד

מה מותר לעשות בעור הבהמה ביו"ט?

בהמה שנשחטה ביו"ט מותר להגביה עורה לטלטלה ולהניחה במקום משומר או מחמה לצל כדי שלא תפסד, וכן מותר ליתנה במקום דריסת הרגלים אע"פ שאין עליו בשר כלל, ודאי יש עליה כזית בשר בלא"ה מותר לטלטלה משום השרה, ומיהו דוקא ליתנה במקום הדורסין אבל לשוחטה ע"ג יתרות כדי שתתייבש אסור.

האם מותר למלוח בשר על העור?

מותר למלוח בשר על העור מליחה קלה כדרך שמולחים לצלי דבזה א"צ מליחה מרובה אבל מליחה מועטת צריך, ולאפוקי אם ימלחנה מליחה מרובה אפילו אותה החתיכה של הצלי אסור, ומותר להערים למלוח כאן בשר מעט וכאן בשר מעט עד שימלא את כולו.

נשחטה בערב יו"ט האם מותר לעשות הנ"ל ביו"ט?

אם נשחטה מערי"ט, לא מיבעיא אם גם הופשטה קודם יו"ט בודאי דאסור ביו"ט להגביה אותה וליתנה במקום הדורסין ולמלוח עליה, אלא אפילו הופשטה ביו"ט אסור, אם לא שלא היה לו שהות להפשיט מעיו"ט אז יש להקל, ואפילו שכח למלוח מעיו"ט אסור למלוח ביו"ט. בגלויות שעושיין שני ימים טובים מספק הרי יו"ט אי נחשב לחול לגבי יו"ט שני, לפיכך אם נשחטה ביו"ט ראשון אפשר דדינה כאלו נשחטה בעיו"ט לענין טלטול העור ומליחתו כשיגיע יו"ט שני, ובבגדי ישע מצדד להקל.

נוצות האם מותר לטלטל ביו"ט?

נוצות של עוף שנשחטה ביו"ט ודבנשחטה מעיו"ט אע"ג דהוסרו הנוצות ביו"ט אסור לטלטלן מותר לטלטלן כדי להצניען, אבל בלא"ה אסור לטלטלן דלא חזו למידי, והפרי"ח מחמיר בכל גוני והאחרונים מסכימים לפסק שו"ע, ומיהו פלעדערו"ש מאווז שנשחטה לכו"ע שרי לטלטולי דראוי להשתמש בה, ואפילו נשחטה ביו"ט וכ"ש מעיו"ט.

האם מותר למלוח או לטלטל החלבים ביו"ט?

אין מולחין את החלבים ולא מהפכים בהם אפילו לשטחן על גבי יתדות אע"פ שנשחטה ביו"ט, וכן אסור למלוח בשר עליהם באויר. ולענין טלטול יש מקילין, ויש אוסרין כשנשחטה ביו"ט משום נולד ויש מפקקין ע"י, ורק לטלטלן כדי להצניען או כדי שלא יסריחו מותר, אבל כשנשחטה מעיו"ט מותר לטלטלן דחזו להדלקה, וה"ה חתיכת שעוה מותר לטלטל דחזו להדלקה, ואם הקצה אותם לסחורה אסורים בטלטול, ודוקא כשמקפיד עליהם מלהשתמש בהם שום דבר.

האם מותר לטלטל העור ביו"ט?

עור שהופשט מעיו"ט אם הוא לח אסור לטלטלו, ואם הוא יבש מותר לטלטלו, ויש חולקין ע"י, אבל כשנשחט ביו"ט הו"ל נולד,

וע"כ אם הוא לח מותר לטלטלו כדי שלא יסרית, ואם הוא מונח גם עתה במקום צל ויודע שלא יתקלקל אסור לטלטלו, ואם יבש אסור לטלטלו משום נולד, ומ"מ אפשר לפקפק ע"י.

כלים שמקצבין בהם בשר האם מותר לטלטלן?

עלי שהוא דף עב וכבד וכלי הוא אלא שמלאכתו לאיסור לכתוש בו הריפות מותר לטלטלו לקצב עליו בשר, ולאחר שקצב עליו אסור לטלטלו מחמה לצל או כדי שלא יגנב, אבל לצורך גופו ומקומו שרי, ואפילו היה העלי מוקצה מחמת חסרון כיס דבכגון זה אסור בכל מקום הכא שרי, ויש אוסרין וצ"ע לדינא. וסדן העב שקוצבין עליו בשר מותר לטלטלו לאחר שקצב אפילו מחמה לצל.

באיזה אופן מותר לקנות בשר מנכרי ביו"ט?

אין קונים בשר אפילו ליקח בהקפה בפיוסוק דמים לומר לטבח תן לי בסלע או בשתים, ובלי פסוק שפיר נמנין על הבהמה, ויש אוסרין, והמחמיר תבא עליו ברכה, וכן לא יאמר לו הריני שותף עמך בסלע אע"פ שאינו קונה ממנו אלא משתתף עמו בגוף הבהמה, אלא מחלק להם שלישיית או רביעיות כפי החלקים שדרך לחלק בעיר בלא פיוסוק דמים, ודוקא בלא גורל כגון שהם מוותרים זה לזה ואין מקפידין אם יקח חבירו מנה יפה, אבל אם מקפידין וצריכין גורל אסור, ואפילו גורל ע"י סכין כמו שעושיין הקצבים גם זה מקרי גורל ואסור.

איזה עצה יש לידע כמה צריך לפרוע?

כדי שידעו אח"כ כמה צריך לפרוע מביא שתי בהמות ויאמר זו כזו ולמחר שמין הנשארת וכפי ששוה כך יפרע לו, ודוקא בחבורה שרוצים ליקח בשר הבהמה כולה מן הטבח זה בסלע וזה בשתים, אז כדי שידעו שווי כל הבהמה יביא הטבח עוד בהמה אחרת שהיא כזו ולמחר ישמיה וכפי מה ששוה כך יפרע לו, אבל אם יבוא מי ליקח מן הטבח בשווי סלע אין צריך להביא ע"י עוד בהמה, ומ"מ אסור לפרש ולומר מה שאתה נוטל למחר בעד זו ניתן לך בעד זו דהוי סכום מקת, ואם הקונים סומכין על הטבח בדבר המקח שיאמר להם למחר א"צ להביא בהמה אחרת.

האם יש חילוק בין ישראל מישראל ובין ישראל מגוי?

י"א דדוקא ישראל לגבי ישראל שרי כה"ג, אבל ישראל עם א"י אפילו בלא פיוסוק דמים שאומר לעכו"ם הריני עמך בבהמה זו למחצה וכזו אסור, ויש חולקין בזה דלא מפלגינן בין ישראל לא"י וכל שאינו מזכיר דמים מותר, ויש להחמיר כסברא ראשונה. ובני חבורה הידוע שמקפידין אפילו בלי גורל אסור, א"כ עכו"ם דבודאי מקפידין הן ממילא יש לאסור ג"כ. בד"א בדבר שאין שיעור מקחו ידוע כמו בשר, אבל דבר שמקחו ידוע כמו ביצים ואגוזים וכה"ג מותר ליקח חלק אצל נכרי אם אינו מזכיר לו סכום דמים. ואסור לישראל למכור לעכו"ם ביו"ט אפילו בלי פיוסוק דמים אם לא דאיכא פסידא כגון בשר טריפה.

באיזה אופן מותר לקנות יין אצל השמש ביו"ט?

הגנה בעצמך...

הלבנת דיומא
ל"בחד שחזן עירך ארז
עם משנה ברורה

כל הזכויות שמורות
אסור להעתיק מל ידוע
© מהדורת הסתעף

זכות הלימוד

דפי שיזורים וטבלאות

משנה ברורה

מן סימון תצט סעיף ג
עד סימון תק סעיף ב

י"ט אב

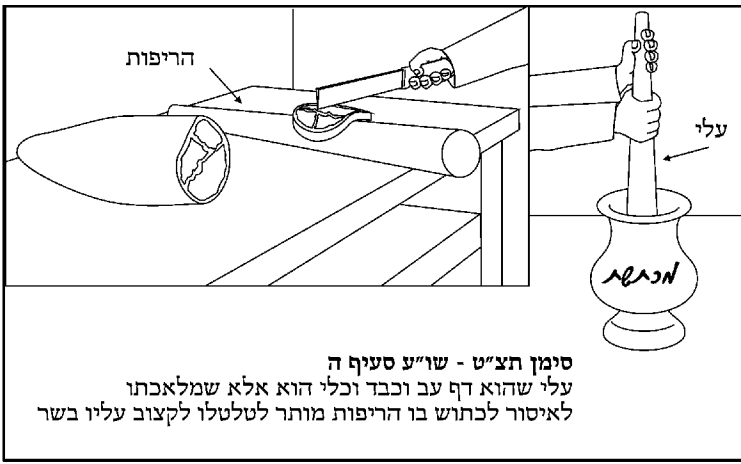
מחזור שנתיים

חלק ב'

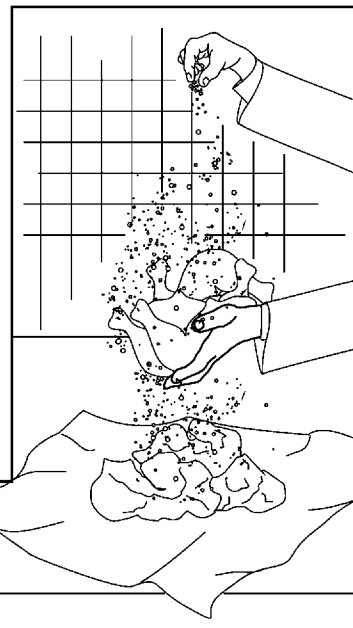
1 800 466-7593

www.HilchusaDyoma.org

כל הזכויות שמורות
ואסור להעתיקם בלי רשות
© מנהגות המפעל

סימון תצ"ט - שו"ע סעיף ה
עלי שהוא דף עב וכבד וכלי הוא אלא שמלאכתו
לאיסור לכתוש בו הריפות מותר לטלטלו לקצוב עליו בשר

מ"ב ס"ק ט"ז
כדי שיפול מן המלח על החלבים

סימון תצ"ט - שו"ע סעיף ד
אסור למלוח בשר עליהם באויר

דפי שיזורים וטבלאות

משנה ברורה

מן סימון תק סעיף ב
עד סימון תק סעיף ו

כ' אב

מחזור שנתיים

שנה ב'

1 800 466-7593

www.HilchusaDyoma.org

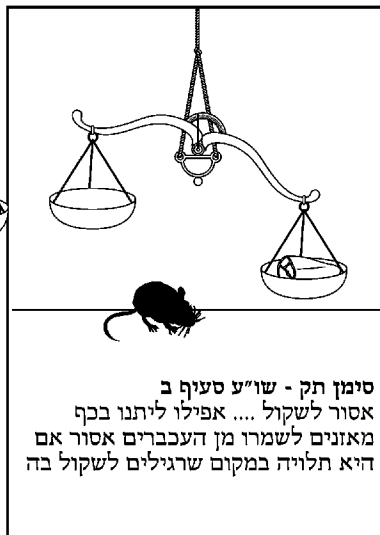
כל הזכויות שמורות
ואסור להעתיקם בלי רשות
© מנהגות המפעל

מ"ב ס"ק יג
אסור לשקול הבשר במים
דהיינו כלי שיש בו שנתות
[דהיינו חריצים] ונותן בו מים
ומניח בו הבשר וכשהמים
מגיעין עד השנתות יודע כמה
ליטרא יש בבשר

מ"ב ס"ק ח'
ואפילו אינו שוקל במשקל הרגיל
אלא שמניח בכף כלי או סכין

סימן תק - שו"ע סעיף ב
אסור לשקול .... אפילו ליתנו בכף
מאזנים לשמרו מן העכברים אסור אם
היא תלויה במקום שרגילים לשקול בה

האם מותר לשקול בשר ביו"ט?

אסור לשקול בשר אפילו בביתו לידע כמה יבשל, ואפילו אינו שוקל במשקל הרגיל אלא שמניח בכף כלי או סכין ודעתו למחר לשקלו אפ"ה אסור, ואפילו אינו מדקדק במשקל כ"כ רק פוחת מעט או מוסיף ג"כ אסור, ואפילו ליתנו בכף מאזנים לשמרו מן העכברים ובכף השני מונח משקלות אסור אם היא תלויה במקום שרגילים לשקול בה, ובמקום אחר אפילו היא תלויה מותר, אכן להרמב"ם כל שהמאזנים תלויים אסור וצ"ע, ובמקום ששוקל להדיא לא לשמרו מן העכברים אפילו אינה תלויה במקומה אסור, ואפילו לשקול מנה כנגד מנה אסור. ואין שום עצה ליקח בשר ביו"ט במשקל אלא שיסמוך על השערת הטבח, וכשאינו רוצה הלוקח לסמוך על השערת הטבח יאמר לטבח לחתוך שני חלקים שוים לפי השערתו ויקח אחד מהן ולמחר ישקלו החלק השני וכפי מה שישקל יפרע לו.

האם מותר לשער על החתיכה שבידו כמה משקלו?

מותר לשקול בידו שלוקח החתיכה בידו ומשער כמה יש בה, ודוקא בזה שהוא השערה בעלמא, אבל אם לוקח משקל ביד אחת וביד השני בשר לשער נגד המשקל אסור, וטבח אומן אפילו זה אסור, ולא מחמירין בזה אלא בשעה שמוכר אבל לעצמו בביתו לית לן בה, ואסור לשקול הבשר במים ואפילו פחת מעט או הוסיף מעט. אבל אם הוא יודע לכוין דרך חתיכתו לחתך לישראל או חצי לישראל חותך כדרכו ואינו חושש. מותר לומר לטבח תן לי לישראל בשר.

האם מותר לעשות נקב על הבשר ביו"ט?

אין נוקבין נקב בבשר בסכין לתלותו בו אבל ביד מותר, ואפילו בעה"ב לעצמו אין לו לעשות נקב בבשר השחוט כדי שיוכל לתלותו על הכותל, וי"א דרך בקצב המוכר בשר אסור. **ולעשות נקב בחתיכת האפיקומן בפסח לתלותו לכו"ע מותר אפילו בסכין,** ומ"מ לעשות בו נקב עיגול או משולש כמגן דוד יש להחמיר. ואם לעשות סימן בבשר שלא יחליפנו אדם מותר אפילו בסכין, ודוקא סימן כגון לחתך אתלת קרנטא, **אבל אותיות וציורים אסור לעשותן בבשר דרך סימן ביו"ט,** ואפילו חתיכה בדבר שאינו מתקיים ג"כ לא התירו משום אוכל נפש.

האם מותר למלוג ולהבהב האברים ביו"ט?

מולגין ברותחין אחר המליחה הראש והרגלים ומהבהבים אותם באור, וה"ה דמותר להטמין אותו ברמץ, ולהמחמירין דאף באו"ג גופא אם אפשר לו לעשות מעיו"ט אסור ביו"ט מותר כאן דוקא בשלא היה לו פנאי למולגו מעיו"ט או כששחטו ביו"ט גופא. אבל אין טופלין אותם בסיד ולא בחרסית ולא באדמה ואין גוזזין אותם במספרים.

היאך מולחין כמה חתיכות אף שאי"צ לכולן?

מותר למלוח כמה חתיכות במפולת יד אחת, כגון שיש כאן שלש חתיכות יניחם זו אצל זו ויקח מלח מלא חפניו כדי שיעור מליחה של כל החתיכות וזורה עליהם בבת אחת, אע"פ שאינו צריך ליו"ט אלא אחת, ואע"פ שהוא מוסיף קצת טרחא. **ומותר להערים ולמלוח חתיכה ואח"כ ליטול אחרת ולומר בזה אני רוצה,** וי"א דאפילו נשחט מעיו"ט נמי מותר למלוח כולן ביו"ט ע"י הערמה, ויש מחמירין בזה, וא"ר הפליג עוד יותר דאפילו בבת אחת אין להקל כשנשחט מעיו"ט, וי"א דלא שרי להערים רק קודם אכילת שחרית דצריך לאכול או איזה חתיכה, אבל אם כבר אכל ואין בדעתו לאכול עוד יותר היום אסור להערים ולמלוח אע"פ שיבשל ויטעום מעט, ואפי' אם ירצה למלוח כל החתיכות ביחד נמי אסור בכגון זה. וכ"ז בשאינו ידוע לו בודאי שישיריה אם לא ימלחנה, אבל בידוע לו בודאי מותר למולחו אפילו אחר אכילה ואפילו בזה אחר זה ע"י שיערים על כל חתיכה לומר מזו אוכל היום וצריך שיאכל כזית מאחת מהן, ואפילו זה לא התירו אלא כששחט ביו"ט כדי שלא ימנע על להבא מלשחוט, אבל כששחטה מעיו"ט כיון שהיה יכול למלחה מעיו"ט אסור למלוח בשר שא"צ לו ביו"ט אא"כ מולחו קודם אכילה.

איזה מליחה מותר למלוח ביו"ט?

מותר למלוח הבשר ביו"ט שרוצה לאכול בו ביום כשמולחו להכשירו להוציא דמו אע"פ שהיה אפשר למולחו מעיו"ט, ואגבן מותר למלוח שארי הבשר כיון שהוא בבת אחת או ע"י הערמה, וכ"ש כשנשחט ביו"ט בודאי מותר למלוח, ואף ע"י הערמה לכל הבשר, ודוקא אם נשחט ביום א' של יום טוב דיתקלקל אם ימתין עד יום שלישי, או שחל יו"ט שני בע"ש שיתקלקל אם ימתין עד יום א', הא אם חל יו"ט שני בחול ונשחט בו אסור למלוח ע"י הערמה כי יוכל להמתין למלוח עד מחר וטוב יותר להבשר. ודין זה תלוי בטבע הזמן אם העת חם מאוד ויכול להתקלקל ביום אחד בודאי מותר למלוח כל הבשר על ידי הערמה. אבל אם כבר נמלח והודח משום דם אסור למולחו פעם שנית ביו"ט כדי שלא יפסיד ואפילו בשחרית קודם אכילה, ודוקא בשחרית, אבל בליל י"ט מותר למולחו שלא יתקלקל אם דעתו לאכול מהן מעט למחר, אמנם בליל יו"ט ב' מותר לחזור ולמלוח ע"י שיערים על כל חתיכה לומר מזו אוכל למחר וכן יעשה שיאכל מהן מעט למחר, אבל ביו"ט ב' בשחרית אסור למלוח ע"י הערמה זו שהרי הבשר שרוצה לאכול יבשלנו מיד וא"צ מליחה.

דגים האם מותר למולחן ביו"ט?

דגים שהם משובחין כשמונחין במלח אסור למולחן ביו"ט כשהיה יכול למלחן מעיו"ט, אבל אם לא היה יכול למלחן מעיו"ט כגון שלא היה לו פנאי וכדומה מותר, ודוקא אם דעתו לאכול מהן בו ביום, אבל שלא לצורך היום אסור לקרען ופשיטא למלחן, ובמקום הפסד גדול יש להתיר. וואין בכלל זה מה שנותנין מלח לתוך המחבת שמבשלין אותן בה), ומיני דגים הרכים המתקלקלים כשינוחו זמן רב במלח מותר למלחן ביו"ט אפילו אם קרען בעיו"ט ודינן כמליחת בשר לכל דבר.

האם מותר למלוח בשר בקערה ביו"ט להשביח טעמו?

הגנה בעצמך...

ל"ב יחד שחן עירק אר"ח עם משנה ברורה

כל הזכויות שמורות. אסור להעתיק מל ידוע. © מנהלת המוסד

זכות הלימוד